

JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 4. července 2024
č. j. MSP-640/2023-ODKA-SPZ/4
Počet listů: 3
Přílohy: 1

**Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno**

Obv. J. K. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- trestní spis Okresního soudu v Třebíči sp. zn. 3 PP 245/2015

Podle § 266 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), podávám ve prospěch obviněného J. K.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Okresního soudu v Třebíči ze dne 6. 10. 2022, č. j. 3 PP 245/2015–227, jímž bylo rozhodnuto o tom, že se obviněný po podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody neosvědčil a vykoná zbytek trestu odnětí svobody.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

Obviněný byl uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Karviné – pobočka v Havířově dne 16. 8. 2012, č. j. 104 T 100/2012-1306, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 10. 2012, sp. zn. 6 To 457/2012, zločinem nepovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) trestního zákoníku, a za to byl odsouzen podle § 283 odst. 2 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání pěti roků nepodmíněně, podle § 56 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou. Současně mu byl uložen podle § 70 odst. 1

písm. a) trestního zákoníku trest propadnutí věci a jiné majetkové hodnoty. Rozsudek nabyl ve vztahu k obviněnému J. K. právní moci dne 18. 10. 2012.

- 1 Usnesením Okresního soudu v Ostravě ve dne 25. 2. 2013, sp. zn. 71 T 187/2004, bylo rozhodnuto tak, že obviněný J. K. podle § 60 odst. 1 trestního zákona č. 140/1961 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2009, za použití ustanovení § 330 odst. 1 trestního řádu, vykoná trest odnětí svobody v trvání tří roků, jenž mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Ostravě 19. 10. 2007, č. j. 71 T 187/2004-3113, jenž vůči obviněnému nabyl právní moci dne 25. 1. 2008. Podle § 39a odst. 2 písm. c) trestního zákona č. 140/1961 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2009, se pro výkon trestu zařadil do věznice s ostrahou. Usnesení nabylo právní moci dne 25. 2. 2013.
- 2 K žádosti obviněného J. K. o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody rozhodl Okresní soud v Třebíči usnesením ze dne 25. 1. 2016, č. j. 3 PP 245/2016–227 tak, že podle § 88 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku za použití § 331 odst. 1 trestního řádu tak, že obviněného J. K. podmíněně propustil z výkonu trestu odnětí svobody v trvání pěti roků, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Karviné - pobočka v Havířově ze dne 16. 8. 2012, č. j. 104 T 100/2012- 1306, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 10. 2012, sp. zn. 6 To 457/2012, a z výkonu trestu odnětí svobody v trvání tří roků, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 19. 10. 2007, č. j. 71 T 187/2004-3113, ve spojení s usnesením Okresního soudu v Ostravě ze dne 25. 2. 2013, sp. zn. 71 T 187/2004. Podle § 89 odst. 1 trestního zákoníku se u obviněného J. K. stanovila zkušební doba podmíněného propuštění v trvání 60 měsíců, za současného vyslovení dohledu v rozsahu uvedeném s § 49 až § 51 trestního zákoníku. Podle § 89 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 48 odst. 4 písm. c) trestního zákoníku se obviněnému dále uložila přiměřená povinnost podrobit se ve zkušební době podmíněného propuštění s dohledem léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením podle trestního zákoníku, a dále se obviněnému uložila povinnost podrobit se na výzvu probačního úředníka testu na přítomnost omamných a psychotropních látek a jedů. Usnesení nabylo právní moci dne 25. 1. 2016. Zkušební doba podmíněného propuštění tak skončila dne 25. 1. 2021.
- 3 Ze zprávy o průběhu dohledu Probační a mediační služby ČR ze dne 29. 7. 2020 se podává, že (cit): „Vzhledem k výše uvedenému nemůže jednoznačně uvést, že dohled u odsouzeného J. K. ve sledovaném období dohledu splnil svůj účel. Po jeho případném novém pravomocném odsouzení, budu soud kontaktovat a žádat nařízení veřejného zasedání za účelem nařízení výkonu zbytku trestu odnětí svobody. Konzultace odsouzeného s probačním úředníkem budou v dalším období dohledu probíhat v intervalu cca 1krát za 4 týdny.“.
- 4 Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 9. 2021, č. j. 48 T 5/2020-6616, ve znění usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 6. 2022, č. j. 2 To 98/2021-7109, byl obviněný J. K. uznán vinným zvláště závažným zločinem nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 odst. 1, odst. 3 písm. c), odst. 4 písm. c) trestního zákoníku, za to byl odsouzen podle § 283 odst. 4 trestního zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání jedenácti roků se zařazením dle § 56 odst. 1 písm. b) trestního zákoníku do věznice se zvýšenou ostrahou. Současně dle § 66 odst. 1, odst. 3 trestního zákoníku soud uložil i trest propadnutí části majetku.

Napadené rozhodnutí

- 5 Usnesením Okresního soudu v Třebíči ze dne 6. 10. 2022, č. j. 3 PP 245/2015-227 bylo rozhodnuto tak, že se v souladu s ustanovením § 91 odst. 1 trestního zákoníku za použití § 332 odst. 1 trestního řádu obviněný J. K. ve zkušební době podmíněného propuštění s dohledem z výkonu trestu odnětí svobody v trvání pěti roků, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Karviné – pobočka v Havířově ze dne 16. 8. 2012, č. j. 104 T 100/2012- 1306, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 18. 10. 2012, sp. zn. 6 To 457/2012 a z výkonu trestu odnětí svobody v trvání tří roků, který mu byl uložen rozsudkem Okresního soudu v Ostravě ze dne 19. 10. 2007, č. j. 71 T 187/2004, z nichž byl podmíněně propuštěn usnesením Okresního soudu v Třebíči ze dne 25. 1. 2016, č. j. 2 PP 245/2015-87, neosvědčil a vykoná zbytek trestu odnětí svobody, z něhož byl podmíněně propuštěn.
- 6 Usnesení bylo vyhotoveno ve smyslu § 136 odst. 3 trestního řádu ve zjednodušené formě bez odůvodnění, neboť oprávněné osoby uvedené v ustanovení § 142 odst. 1 trestního řádu se vzdaly stížnosti a prohlásily, že netrvají na písemném odůvodnění, a obviněný prohlásil, že si nepřeje, aby osoby oprávněné v jeho prospěch podaly stížnost. Krajský soud v Brně tak rozhodl usnesením ze dne 15. 1. 2022, č. j. 8 To 364/2022-236 tak, že stížnost družky obviněného A. K. a P. K. zamítl dle § 148 odst. 1 písm. b) trestního řádu.
- 7 Usnesení nabylo právní moci dne 6. 10. 2022

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 8 Podle § 91 odst. 1 trestního zákoníku, jestliže podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se zbytek trestu vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněně propuštění nebo podmíněně upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce v platnosti, i když odsouzený zavinil příčinu k rozhodnutí o tom, že se zbytek trestu vykoná, a a) stanovit nad odsouzeným dohled, b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 89 odst. 1 nebo § 90 odst. 2, nebo c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 trestního zákoníku směřující k tomu, aby vedl řádný život.
- 9 Podle § 94 odst. 4 trestního zákoníku u podmíněně propuštěného nebo u odsouzeného, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, se má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy došlo k podmíněnému propuštění nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upustí od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu držení a chovu zvířat, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, také tehdy, neučinil-li soud bez jeho viny do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1 téhož ustanovení.

Posouzení předmětné věci

- 10 Podle výše zmiňované právní úpravy soud přezkoumává chování odsouzeného po celou dobu zkušební doby, a to až do roka od uplynutí zkušební doby, jakož i to, zda a jak dodržoval stanovení podmínky a rozhodne a) že se podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož bylo podmíněně upuštěno od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce osvědčil - takové rozhodnutí učiní na základě zjištění, že odsouzený během celé zkušební doby vedl řádný život a vyhověl všem dalším uloženým podmínkám, nebo b) že odsouzený vykoná zbytek trestu, a to na základě zjištění, že odsouzený ve zkušební době nevedl řádný život nebo zaviněně nevyhověl uloženým podmínkám. Rozhodnutí podle písm. a) nebo písm. b) však musí soud učinit nejpozději do jednoho roku od uplynutí stanovené zkušební doby. Pokud soud v této lhůtě nerozhodne (buť i nepravomocně), aniž má na tom odsouzený vinu, dojde ke vzniku předpokládané fikce, a již nelze učinit rozhodnutí, zda se odsouzený osvědčil anebo zda vykoná zbytek trestu.
- 11 Ke vzniku zákonné fikce může dojít jen za současného splnění těchto předpokladů: a) uplynula jak celá zkušební doba (popřípadě zkušební doba prodloužená), tak ještě celý další jeden rok po jejím uplynutí, b) během zkušební doby ani během dalšího roku po jejím uplynutí nedošlo k rozhodnutí o tom, zda se odsouzený osvědčil anebo zda vykoná zbytek trestu. Přitom se nevyžaduje, aby rozhodnutí, jímž soud vyslovil, že se vykoná zbytek trestu u podmíněně propuštěného nebo u odsouzeného, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti, zákazu pobytu nebo zákazu vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce, též nabylo právní moci, a c) na tom, že k takovému rozhodnutí nedošlo, nenese odsouzený vinu. Jestliže odsouzený zavinil, že soud neučinil do jednoho roku po uplynutí zkušební doby rozhodnutí o tom, zda se osvědčil či nikoli, pak již ke vzniku fikce tímto způsobem nemůže dojít. Zákon již neuvádí žádnou další dobu, jejímž uplynutím by mohla vzniknout zákonná fikce o tom, že se odsouzený osvědčil.
- 12 Rozhodnout po uplynutí shora uvedené doby jednoho roku může soud toliko za podmínky, že podmíněně obviněný sám zavinil, že tak soud do jednoho roku nerozhodl. V takovém případě by však musel soud provést za tímto účelem nezbytné důkazy, tuto otázku řešit jako otázku předběžnou. K tomuto však nedošlo, neboť nebyly dány důvody. V napadené věci toto splněno nebylo, neboť soud rozhodl až po zákonné lhůtě, aniž by vyhodnotil, zda-li za tuto situaci mohl obviněný.
- 13 Usnesením Okresního soudu v Třebíči ze dne 6. 10. 2022, č. j. 3 PP 245/1015-227, tak byl v důsledku nesprávného právního posouzení porušen zákon v ustanovení § 91 odst. 1, odst. 4 trestního zákoníku v neprospěch obviněného J. K., kterému byl v důsledku tohoto pochybení uložen k vykonání zbytek trestu odnětí svobody, když soud nepřihlédl a nerespektoval vznik fikce osvědčení obviněného J. K., resp. vznik fikce osvědčení, že byl již uložený trest vykonán, když se má současně za to, že trest byl vykonán celý.
- 14 Pro případ, že by Nejvyšší soud dospěl k závěru, že jsou splněny podmínky pro rozhodnutí o této stížnosti pro porušení zákona v neveřejném zasedání, s takovým postupem souhlasím.

Návrh

15 S ohledem na výše uvedené si dovoluji Nejvyššímu soudu navrhnout, aby:

- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že v řízení, v němž rozhodoval samosoudce Okresního soudu v Třebíči usnesením ze dne 6. 10. 2022, č. j. 3 PP 245/2015–222 byl porušen zákon v neprospěch obviněného J. K. v ustanovení § 91 odst. 1, odst. 4 trestního zákoníku;
- 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil usnesení Okresního soudu v Třebíči ze dne 6. 10. 2022, č. j. 3 PP 245/2015–222, v celém rozsahu, jakož i další rozhodnutí na zrušené rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;

Na vědomí:

- Nejvyšší státní zastupitelství
- Krajské státní zastupitelství v Brně – pobočka v Jihlavě, ke sp. zn. 3 KZZ 1/2024- 18
- V kopii:
Obv. J. K.